

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 3 นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อต่อไปนี้

- ผู้ให้ข้อมูลหลัก
- เครื่องมือการวิจัย
- การเก็บรวบรวมข้อมูล
- การวิเคราะห์ข้อมูล
- การนำเสนอข้อมูล

การวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน ทั้งการวิจัยเอกสาร การวิจัยเชิงคุณภาพ และ การวิจัยเชิงปริมาณ

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้ให้ข้อมูลหลักประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ดังนี้

1. ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทย เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยเป็นผู้มีผลงาน ประสพการณ์การริเริ่ม/มีบทบาทในกิจกรรมความร่วมมือในระดับภูมิภาคหรือสากล จำนวน 8 คน โดยเน้นทางการศึกษาและวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ (ภาคผนวก ก)
2. ผู้ทรงคุณวุฒิต่างประเทศโดยเน้นกลุ่มประเทศอาเซียน + 3 เลือกแบบเจาะจงตาม เกณฑ์ที่กำหนดโดยเป็นผู้มีบทบาทและประสพการณ์การริเริ่ม/มีบทบาทในกิจกรรมความร่วมมือ ทางการศึกษาและวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ในระดับภูมิภาคหรือสากล จำนวน 7 คน (ภาคผนวก ข)
3. หัวหน้าภาควิชา/โปรแกรมวิชา /ผู้เกี่ยวข้องกักิจกรรมความร่วมมือระดับภูมิภาค หรือระดับสากลจากสถาบันการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสารสนเทศศาสตร์ในประเทศไทย ที่มีความร่วมมือในระดับภูมิภาคหรือสากล สถาบันละ 1 คน รวม 5 คน (ภาคผนวก ค)
4. ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกักิจกรรมความร่วมมือระดับภูมิภาคหรือระดับสากลจาก ประเทศในภูมิภาคอาเซียน เลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 10 คน (ภาคผนวก ง)
5. ผู้เกี่ยวข้องและมีส่วได้ส่วนเสียในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ และการศึกษาชาวไทย จำนวน 34 คน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูล/แบบสัมภาษณ์/แบบสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม

แบบบันทึกข้อมูล เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแนวคิดและสถานภาพความร่วมมือในการจัดการศึกษาและวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ของประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียนจากการวิจัยเอกสารโดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (ภาคผนวก จ)

แบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์การบริหารจัดการและการดำเนินงานความร่วมมือ ปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการและดำเนินการความร่วมมือในการจัดการศึกษาและวิจัย ความต้องการความร่วมมือในการจัดการศึกษาและวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ในระดับภูมิภาคของประเทศไทยและประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน (ภาคผนวก ฉ)

แบบสอบถาม เพื่อสำรวจความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องต่อร่างข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการความร่วมมือในการจัดการศึกษาและวิจัยทางสารสนเทศศาสตร์ในระดับภูมิภาคสำหรับประเทศไทยและประเทศกลุ่มประชาคมอาเซียน (ภาคผนวก ช)

ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ 3 ระดับ กำหนดให้คะแนนดังนี้

- ตอบ +1 ถ้าแน่ใจว่า รายการข้อเสนอแนะที่ระบุเหมาะสม
- 0 ถ้าไม่แน่ใจว่า รายการข้อเสนอแนะที่ระบุเหมาะสม
- 1 ถ้าแน่ใจว่า รายการข้อเสนอแนะที่ระบุไม่เหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยทุกชุดได้รับการตรวจสอบคุณภาพ โดยการหาความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้สอน นักวิชาการ นักวิจัย เป็นผู้ประเมินว่าข้อคำถามครอบคลุมเนื้อหา ความถูกต้องและวัดตรงกับสิ่งที่ต้องการวัด โดยให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาเป็นผู้พิจารณาและผลมาปรับปรุงเครื่องมือวิจัยฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกข้อมูล การสนทนากลุ่ม การสัมภาษณ์ การแจกแบบสอบถาม และการสำรวจภาคสนาม

การบันทึกข้อมูล โดยแบบบันทึกข้อมูล จากการอ่าน และวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม (focus group interview) ผู้ทรงคุณวุฒิชาวไทย จำนวน 8 คน ผู้ทรงคุณวุฒิชาวต่างประเทศกลุ่มแรก จำนวน 7 คน กลุ่มสอง จำนวน 10 คน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จำนวน 34 คน

การสำรวจภาคสนาม ใช้แบบสำรวจ/แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยลงพื้นที่ภาคสนาม

การสอบถามโดยส่งแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องของความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องจำนวน 34 คนต่อร่างข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหา การจัดกลุ่มเนื้อหา และการสรุปความ

ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ค่าความถี่ และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item- objective congruence: IOC) ผู้วิจัยนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาประมวล โดยนำค่าที่ได้ไปเทียบกับเกณฑ์การพิจารณาการแสดงความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเป็นรายข้อ กำหนดให้

+1 ถ้าแน่ใจว่ารายการข้อเสนอแนะที่ระบุเหมาะสม

0 ถ้าไม่แน่ใจว่ารายการข้อเสนอแนะที่ระบุเหมาะสม

-1 ถ้าแน่ใจว่ารายการข้อเสนอแนะที่ระบุไม่เหมาะสม

ผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ นำไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item- objective congruence: IOC) จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

การแปลความหมายดัชนีความสอดคล้องใช้เกณฑ์ ดังนี้

ถ้า $IOC \geq .60$ แสดงว่ารายการยุทธศาสตร์มีความเหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์

การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลเชิงคุณภาพ นำเสนอในรูปสรุปและพรรณนาความ

ข้อมูลเชิงปริมาณ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย